

« نقش انتظار در تحرک وبالندگی انسان‌ها از دیدگاه روایات »

زینب موسایی نژاد

چکیده

سخن گفتن از وجود مقدس امام زمان (عجل) کاری است دشوار اما هر کس به فراخوان استعداد در شایستگی نسبت به آن حضرت ابراز علاقه نمونه و ابراز عشق می‌کند، چرا که هر انسانی فطرتاً تشنه‌ی عدالت و سعادت و کمال است، و همه‌ی آن را در وجود شخصیتی والاواز قبیله نیکان میداند، و انتظار روزی رامی کشند، که آن منجی عالم بشریت ظهر کرده و عطر دل انگیز عدالت و معنویت را در فضای غم زده و ستم دیده دنیای امروز بزیر پاکند، ضرورت و اهمیت انتظار فرج فلسفه خلقت عبادت و عبودیت است که حقیقت عبودیت تقرب به خداست، و فلسفه و بعثت طبق آیات متعددی از قرآن کریم توحید و عدالت اجتماعی معرفی شده است، و مهمترین ضرورت قیام موعود جهان نیز پر کردن زمین از عدل و قسط است، منتظر مهدی موعود (عج) تابش امواج تابناک ولایت را بر سر اسره‌ستی می‌نگردواز ناامیدی و تباہی دور می‌ماند، و هر لحظه در امیدواری به سرمی برد، هدفم از این مقاله برای انتظار فرج رهایش از تنگناهای روحی و روانی و امید به آینده بهتر است، که بتوانم تابه آن آسایش آرامش روحی و روانی بررسیم، یافته‌های بدست آمده در این مقاله مفهوم انتظار انواع انتظار، معنی انتظار به معنی خاص و عام، ضرورت انتظار، فضیلت انتظار، فلسفه انتظار، آثار انتظار، از بین بردن رذایل است در این مقاله از روشن کتابخانه ای استفاده شده است.^۱

کلید واژه: انتظار، انسان، بالندگی، تحرک، ظهر، نقش

^۱: زینب موسایی نژاد، طلبه پایه پنجم (سطح ۲)، حوزه علمیه فاطمیه با غملک

از منظر قرآن کریم، انسان به زمین نیامده که در زمین بماند؛ بلکه آمده تامسیر حرکت به سوی خداراطی کند، مقدمه از منظر قرآن کریم انسان به زمین نیامده که در زمین بماند: آمده تا مسیر حرکت به سوی خدا را طی کند و به مقام شایسته خویش که همان مقام خلیفه الهی است برسد. یعنی مظہر صفات خدا گردد. «انتظار فرج» را «انتظار قدرت اسلامی» می‌دانیم چنین انتظاری است که بالاترین عبارتها است، چراکه به انسان حرارت و شوق تحریک و جوشش مسئولیت و تعهد، و امید و از عزت و سر افزایی می‌دهد. ضرورت و اهمیت انتظار فرج فلسفه خلقت عبادت و عبودیت است که حقیقت عبودیت تقرب به خدا است و فلسفه بعثت نیز طبق آیات متعددی از قرآن کریم توحید و عدالت اجتماعی معرفی شده است. مهمترین ضرورت قیام موعود جهانی نیز پر کردن زمین از عدل و قسط است. منتظر مهدی موعود «عج» تابش انوار تابناک به ولایت را بر سراسر هستی می‌نگرد و از نامیدی و تباہی دور می‌ماند و هر لحظه در امیدواری به سر می‌برد. هدفم از این مقاله برای انتظار فرج رها شدن از امید و آینده بهتر است که بتوانم به اول آسایش و آرامش روحی و روانی برسد از نظر علمی کتاب‌های زیادی در بحث انتظار و مهدویت نوشته شده است از جمله: مقدمه ای بر آثار تربیتی و روان‌شناسی انتظار اثر محمد رضا شرقی، کتاب انتظار و نقش آن در پویایی جامعه اسلامی و کتاب انتظار، باید ها و نباید ها اثرات ابراهیم شفیعی سروستانی، کرب و بلای امام زمان (عج) و مربطه مونانه منتظران اثر اسماعیل شفیعی سروستانی و مقاله انتظار فرج اثر محمد صابر جعفری و مقاله ای فلسفه انتظار اثر عبدالله ابراهیم زاده آملی. اعتقاد به موعود و انتظار فرج در دین حیات بخش اسلام از زمان رسول اکرم (صلی الله علیه آله) شروع شده و خود حضرت اهمیت و جایگاه آن را بیان کردند. لکن این بدان معنا نیست، که مسئله انتظار فقط در دین اسلام مطرح بوده و هست بلکه در

سایر ادیان نیز این مسئله مطرح شده، مخصوصاً در ادیان توحیدی. در دین زرتشت و آیین یهود نیز مسئله انتظار به طور جدی مطرح شده است. ضرورت طرح مباحث مهدویت‌های جامعه منتظر، فلسفه انتظار، انتظار بشارت به منجی موعود چشم به راه انتظار موعود.

۱ _ نقش انتظار در تحرک و بالندگی انسان‌ها از دیدگاه روایت چیست؟

۱-مفهوم شناسی

۱-۱-مفهوم انتظار:

واژه انتظار در گفتار معمول مردم، به معنای امید بهتر شدن، و تحول از وضع موجود به وضع دیگر است. به عنوان مثال، شخصی خود و یا فرزندش بیمار است، در هنگام احوال پرسی می گوید: امید و انتظار آن را دارم که بهبودی حاصل شود، و یا دیگران به او چنین می گویند. بنابراین مفهوم ساده انتظار این است که: من از وضع موجود ناراضی ام، و امید آن را دارم که با تلاش و استفاده از امکانات، این وضع عوض گردد. روشن است که چنین انتظاری بدون تلاش و عمل تحقق نمی یابد. بنابراین، انتظار یعنی آینده نگری، و تلاش برای دگرگونی وضع موجود، و تحول آن به آینده ایدهآل و برتر. وقتی که معنای انتظار در این گونه امور ساده، چنین باشد، قطعاً انتظار ظهور حضرت مهدی(عج) و تحقق حکومت جهانی او و اجرای آرمان های مقدسش، در سراسر جهان و در ابعاد گوناگون، معنای عظیم و ژرفی خواهد داشت، چنین انتظاری به معنای آماده باش کامل و زمینه سازی سیاسی، فرهنگی، علمی، اخلاقی، اقتصادی و اجتماعی عمیق در سراسر جهان است. آری، انتظاری که مناسب انقلاب جهانی و برقراری صلح و عدالت حقیقی در همه جا، به رهبری خورشید ولایت، امید همه پیامبران و امامان(ع) و مستضعفان جهان، حضرت مهدی(عج) باشد، قطعاً نیاز به برنامه ریزی حساب شده و وسیع دارد.^۱

۱-محمدی اشتهرادی، مفهوم انتظار و اهمیت آن، ص 4

شیوه جوانان مادرپژوهش از نشانه های ظهور امام (علیه السلام) از لای کتاب هاشیوه ای که کاملاً منتهی است. باید مفهوم انتظار را تصحیح کنیم و آن رابه سمت مثبت جهت دهیم. فرق دوم مفهوم این است که مفهوم نخست، نقش انسان را مسئله ای انتظار منتهی جلوه گرمی سازد، اما مفهوم دوم این نقش دارد روز امام (علیه السلام) مثبت و فعل و ترتیب بازندگی وضعیت سیاسی و انقلابی و در درونج ماقرار می دهد و محدثین فلاذ حضرت ابن احسان (علیه السلام) در تفسیر سخن تعالی (اللهم احسب الناس ان تبرکوا ان يقولوا آمنا وهم لا تضرن)^{*} نقل کرده است. (یفتونون کمایفتن الذهب، ثم قال يُفلصون كما يخلص الذهب) مردم آزمایش می شوند همانطور که طلا آزمایش می شود. سپس قرارنا خالص مردم گرفته می شود. چنان که طلا را خالص می سازند.^۱

۱-۲- مفهوم منتظر:

براساس مفهوم ذکر شده، مسئله بر عکس می شود امام (علیه السلام) منتظر حرکت مقاومت و جهاد معا خواهد بود، مامن تظر ایشان.

مسئله ظهور امام (علیه السلام) هنگامی که با واقعیت های سیاسی و انقلابی مامربط باشد، بی گمان این ماییم که واقعیت هارا تحقیق می بخشم بنابراین می توانیم دو گروه عملکرد را در این رابطه بروز دهیم.

^۱. سلیمان، گفتمان مهدوبت مقاله های گفتمان، ج ۱، ص ۱۰

۷-۱ از بین رذایل و رشد فضایل:

اخلاق بیان کننده صفت هایی است، که انسان باید در خود ایجاد کند تا رفتارهای ارادی صادر شده از او همگی نیکو و پسندید باشد . و صفت‌های بد را از خود دور سازد. در واقع اخلاق همان فضیلت ها و رذیلت ها و راه های ایجاد فضیلت و مبارزه با رذیلت ها است. به طور کلی اخلاق شامل اعمال خوب و بد و وظایف و فضایل و رذایل می‌شود. اخلاق و وظایف منتظران واقعی در زمان غیبت دوری از اعمال زشت و ناپسندیده و آراسته شدن به فضیلت های امام غایب (علیه السلام) و پیاده شدن عملی آن ها در زندگی فردی و اجتماعی است که هر کس دوست دارند از یاران حضرت قائم باشد، باید منتظر باشد. و در عین حال به پرهیزکاری و اخلاق نیکو رفتار نماید باید این سه را انجام دهد:

الف: کارهای خوب و بد که منتظر واقعی آن را انجام یا ترک نماید از قبیل ثبات قدم و اعتقاد راسخ جدا سازی انسان های خالص از غیر خالص، وارث بودن منتظران بر روی زمین، رفتار متقابل امام غایب و منتظران، رفتارهای دینی منتظرانه واقعی.

ب: کارهای واجب و حرام که منتظران واقعی آنها را باید انجام یا ترک کند شامل انتظار فرج و عدم یأس، تمسک به ریسمان ولایت اهل بیت (علیه السلام) به معروف و نهی از منکر.

ج: صفات اخلاقی منتظران که به فضایل متصف و از صفات رذیله دوری نماید تحمل و استقامت منتظر برتری در ایمان داشتن عقل و فهم و معرفت و موارد دیگر به

اخلاق منتظaran واقعی در زمان غیبت امام زمان (علیه السلام است) که باعث رشد و

بالندگی انسان میشود.^۱

^۱ . <https://hawzah.net.s.alArticle/rievielv>

نتیجه گیری

نقش انتظار در تحرک وبالندگی انسان ها زدیدگاه روایات بحث ها و روایات زیادی در مورد آن آمده است. و این دررشد معنوی جامعه و فرد تاثیر بسزایی دارد. اهمیت انتظار فرج، فلسفه خلقت عبادت و عبودیت است که حقیقت عبودیت، تقرب به خدا است و فلسفه بعثت، نیز طبق آیات متعددی از قرآن کریم، عدالت اجتماعی و مهمترین ضرورت قیام موعود جهانی این است، که زمین را پراز قسط و عدل کند و منتظر مهدی (عج) از نالمیدی و تباہی دور می‌ماند و هر لحظه در امیدواری به سرمی بردارد. این که انسان بخواهد به رشد وبالندگی برسد، یانه به خودش بستگی دارد. و اینکه یک مومن واقعی یا منتظر واقعی امام زمان (عج) باشد به خودش بستگی دارد که بخواهد یا نخواهد. اگر کسی بخواهد که منتظر واقعی امام زمان (عج) شود، و به آن رشد معنوی وبالندگی برسد، باید به خودسازی فردی اجتماعی برسد، و همین طور فسادهای در جامعه راه حل و سلامت اخلاقی را در جامعه گسترش دهد. و اگر به این امور عمل کنده مقام ولایت پیوندمی خورد و شناختش کامل می‌شود.

فهرست منابع

- (1) آصفی ، محمد Mehdi ، انتظار پویا ، تفی منتهی ، تهران ، بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود (عج) ، چاپ 11 ، پاییز 1395 ش.
- (2) الهی نژاد ، حسین ، بررسی تحلیل انتظار در اهل سنت ، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی قم ، تابستان 1387 ش.
- (3) بنی هاشمی ، سید محمد ، معرفت امام عصر (عج) ، بی نامه برجا ، 1357 ش.
- (4) بحرانی ، هاشم ، البرهان فی تفسیر القرآن ، موسسه الاعلم ، بی جا ، بی تا
- (5) تونه‌ای ، مجتبی ، موعود نامه مشهور ، ج 37 ، 1397 ش.
- (6) خاتمی ، سید احمد ، انتظار مهدویت ، قم ، بی نا ، 1393 ش.
- (7) حر عاملی ، محمد بن حسن ، وسائل کثیه ، کتاب فروشی اسلامیه ، چاپ 7 ، 1378 ش.
- (8) در آشولس ، روانشناسی ، گیتی خوشدل ، بی جا ، نابی تا.
- (9) رضوانی ، علی اصغر ، و خلاقیت مادر عصر غیب ، مسجد جمکران ، قم ، ج 1 ، 1385 ش.
- (10) رباني خوارسگانی ، محمد صادق ، انتظار حضرت مهدی در ایران معاصر ، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ، ج 1 ، قم ، 1388 ش.
- (11) سلیمان ، خدامزاد ، گفتگوی مهدویت ، کتابخانه دیجیتال نور ، ج 1 ، قم ، 1387 ش.
- (12) شفیعی سروستانی ، ابراهیم ، چشم به راه ، موعود عصر ، تهران ، 1397 ش.
- (13) صمدی ف قنبر علی ، انتظار موعود ، مرکز تخصصی مهدویت ، قم 1387 ش.
- (14) صافی گلپایگانی ، لطف الله ، منتخب الارفی الامام ثانی عشر علیه السلام کتاب چمران 1391 ش.
- (15) مجلسی ، مهدی باقر ، مهدی موعود ، دارا کتب اسلامیه ، ج 27 ، تهران ، 1375 ش.
- (16) محمد بن ابراهیم ، غیبت نعمانی ، در الکتب اسلامیه ، ج 1 ، تهران 1387 ش.

17:<https://makavem.ir / main>

18:<https://ehsani ir sa /articlall62t06>

19:<https://ensaniirfaartic>

20:<https:hawzah.het.FalArticleyiew>

